

Beslut

Datum

2014-06-09

Dnr (anges vid skriftväxling)

511-6897-2011

Enligt sändlista

Beslut för bildande av naturreservatet Sönner-Flakamyren

Uppgifter om naturreservatet

Naturreservatets namn: Sönner-Flakamyren

Län: Jämtland

Kommun: Berg

Väggkarta: 148 Åsarna

Lägesbeskrivning Cirka 13 km sydväst om Oviken, cirka 3 kilometer sydväst om Persåsen

Centrum-koordinater: RT 90: X: 6977080 Y: 1421392

Sweref 99 TM: X: 6974187 Y: 462346

Fastigheter: Persåsen 1:2, Persåsen 2:2, Persåsen 9:1 och Persåsen 12:1

Areal: 42,5 hektar

Natura 2000: SE0720432

Förvaltare: Länsstyrelsen i Jämtlands län

Innehållsförteckning

Länsstyrelsens beslut	3
Syfte	3
Beskrivning av naturreservatet	4
Områdesbeskrivning	4
Prioriterade bevarandevärden	4
Planeringsbakgrund	4
Natura 2000.....	4
Riksintressen	5
Kommunala planer med mera	5
Naturvärdesinventeringar.....	5
Skäl till beslut	5
Ärendets handläggning	6
Föreskrifter	7
Avvägning mot andra intressen	9
Intresseprövning.....	9
Förenlighet med riksintresseområden och översiktsplan	9
Skötsel och förvaltning	10
Kungörelse	10
Hur man överklagar	10
Övrig information	10
Annan lagstiftning.....	10
Brand.....	11
Bilagor	11
Sändlista.....	12

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) att förklara det område som avgränsas med heldragen linje på bifogad karta (bilaga 1) som naturreservat, att särskilt skyddas och skötas för att bevara och ge möjlighet till utveckling av biologisk mångfald och för att tillgodose behov av områden för friluftslivet. Reservatet har den avgränsning som slutligen utmärks i fält.

Naturreservatets namn skall vara **Sönner-Flakamyren**

Syfte

Syftet med naturreservatet är att bevara gammal granskog, öppna mossar och kärr samt omgivande sumpskogar med de växt- och djursamhällen som är karaktäristiska för dessa miljöer i gynnsamt tillstånd.

Värdefulla företeelser och strukturer som särskilt ska beaktas är:

- Intern beståndsdynamik med inhemska trädslag, inklusive kontinuitet av gamla träd och död ved.
- Naturlig hydrologi.

Värdefulla artgrupper som särskilt ska beaktas är:

- Vedlevande svampar, lavar och insekter

Syftet nås främst genom fri utveckling och genom bortröjning av contortatall. Även igenläggning av diken kan utföras för att uppnå syftet.

Syftet är samtidigt att uppfylla de åtaganden som följer av att området är utpekad att ingå i det europeiska nätverket av skyddade områden, Natura 2000, enligt Art- och habitatdirektivet.

Vidare är syftet att naturreservatet ska vara tillgängligt för naturupplevelser och friluftsliv i ostörd natur, samt ge möjlighet till vetenskaplig forskning.

Beskrivning av naturreservatet

Områdesbeskrivning

Området är beläget väster om Storsjön, cirka 2,7 kilometer sydväst om Persåsen och cirka 13 kilometer sydväst om Oviken. Området består av Sönnerr-Flakamyren med kantzoner, ett större barrnatskogsparti söder om myren, samt nordöstra delen av Gammelbodmyren med angränsande barrnatskog.

Skogspartiet söder om Sönnerr-Flakamyren har klassats som nyckelbiotop tack vare sina höga naturvärden. Nyckelbiotopen är cirka 10 hektar stor. Den består av cirka 150-årig grannatskog med inslag av tall, glasbjörk, sälg, rönn och gråal. I anslutning till myren finns inslag av sumpskog samt en del äldre tallar. Där finns även ett påtagligt inslag av senvuxen gammal gran.

Död ved förekommer delvis rikligt och flera rödlistade arter har noterats på rötbrutna granlågor. Delvis är det rik förekomst av hänglavar.

Contortatall finns längs norra och östra naturreservatsgränsen. Det finns ett grunt gammalt dike i anslutning till Sönnerr-Flakamyrens utlopp och Gammelbodmyren är delvis dikningspåverkad.

En mer omfattande beskrivning finns i skötselplanen (bilaga 3).

Prioriterade bevarandevärden

- Natskogsartad barrskog, som utvecklats utan kraftiga störningar, med inhemska trädslag, rikligt av gamla träd och av torrträd och liggande död ved i olika nedbrytningsstadier, samt dess förekomst av vedlevande svampar, lavar och insekter.

Planeringsbakgrund

Natura 2000

Naturreservatet är utpekat att ingå i det europeiska nätverket av skyddade områden, Natura 2000 enligt Art- och habitatdirektivet (SCI).

Ytterligare information om områdets arter och naturtyper i Natura 2000-nätverket finns i skötselplanen för naturreservatet (bilaga 3) och i Natura 2000-områdets bevarandeplan.

Riksintressen

Hela naturreservatet utgör Riksintresse (enligt 3 kap. 6§ miljöbalken) för Natura 2000 (SE0720432).

Områdets östra del och västra spets utgör Riksintresse (enligt 3 kap. 6 § miljöbalken) för kulturmiljö (den östra delen som Storsjöbygden Z25 och den västra spetsen som Oviksfjällens fåbodområde Z45). Östra delen av området utgör Riksintresse (enligt 3 kap. 6 § miljöbalken) för friluftsliv (Storsjöbygden F8).

Kommunala planer med mera

Ingen del av naturreservatet berörs av fördjupad översiktsplan eller av detaljplan.

I "Vindkraft i Bergs kommun Tillägg till Översiktsplan" från 2011 berörs naturreservatets västra spets av planerad vindkraftsutbyggnad. Länsstyrelsen ser det som lämpligt att vid en eventuell etablering av vindkraftverk ska avståndet från naturreservatets gräns till vindkraftverket motsvara rekommenderat riskavstånd för iskast. Detta då allmänheten ska kunna vistas i reservatet utan risk för nedfallande is eller andra faror.

Området ligger inom fiskeplan som markområde i anslutning till värdefulla sjöar och vattendrag (hänsynsområde) samt område av stor allmän betydelse för fisket.

Naturvärdesinventeringar

Skogsstyrelsen har pekat ut ett 10 hektar stort område söder om Sönnar-Flakamyren som nyckelbiotop- naturskogsartad barrskog.

Flera naturvärdesinventeringar har gjorts av Länsstyrelsens naturvårdshandläggare.

Skäl till beslut

Sönnar-Flakamyren utgör ett från naturvårdssynpunkt mycket värdefullt skogsområde med inslag av våtmarker som hyser en stor mångfald av växt- och djurarter som är knutna till dessa miljöer. För att områdets värden ska bestå, behöver området undantas från skogsproduktion och annan exploatering som innebär att områdets naturvärden påtagligt skulle skadas. Länsstyrelsen har bedömt att området därför bör förklaras som naturreservat.

Länsstyrelsen bedömer att beslutet bidrar till att uppfylla miljö kvalitetsmålen Levande skogar, Myllrande våtmarker samt Ett rikt växt och djurliv genom att 26 hektar skyddsvärd produktiv

skogsmark och 15 hektar våtmark undantas från skogsproduktion och annan exploatering och ges ett långsiktigt skydd.

Området ingår i Natura 2000, där naturtyperna Öppna mossar och kärr, Västlig taiga, Örtrik granskog och Skogbevuxen myr utgör grunden för utpekandet till nätverket. Länsstyrelsen bedömer att en reservatsbildning är en nödvändig bevarandeåtgärd för att värdena ska bestå. Därigenom kan förekomsterna bidra till gynnsam bevarandestatus på biogeografisk nivå.

Ärendets handläggning

Delar av området avverkningsanmälades under 2001. Samma år pekade skogsstyrelsen ut det avverkningsanmälda området som nyckelbiotop. Länsstyrelsen föreslog under 2003 att området skulle ingå i Natura 2000-nätverket, enligt EU:s Art- och Habitatdirektiv (SCI). Såväl Sveriges regering som EU-kommissionen har sedan godkänt detta. I samband med att området föreslogs som Natura 2000-område informerades markägarna om att Länsstyrelsen även hade för avsikt att bilda ett naturreservat med samma avgränsning.

Lantmäteriet fick i uppdrag att mäta in områdets gränser, vilket färdigställdes under 2009.

Uppdragen att värdera objektet och sköta förhandlingen har utförts av en auktoriserad konsultfirma. Värderingen slutfördes under 2005 och förhandlingen avslutades under 2011, då alla avtal om inträngsersättning med berörda markägare var klara.

Under 2014 fick markägare, ägare av särskild rätt inom området samt flertalet berörda myndigheter möjlighet att yttra sig över ett förslag till beslut om naturreservat. Yttranden inkom från Nils Molander (Persåsen 9:1), Håkan Olsson (Persåsen 12:1) med flera markägare samt från Sveriges geologiska undersökning (SGU), Tossåsens sameby och skogsstyrelsen. Yttrandet från markägare rör etablering av vindkraft och skyddszon kring naturreservatet. Markägarna önskar en precisering av vilket område som skulle blockeras för vindkraftsetablering och en förklaring av vilka naturvärden som skulle störas av en sådan. Markägarna motsätter sig inför hinder för vindkraftverksetablering om man inte kan visa att den skulle allvarligt påverka de skyddsvärda arterna och biosystemen. Markägarna vill även ha förslag till hur kostnader för väg och vägunderhåll ska fördelas. Länsstyrelsen byter ut ordet skyddszon mot följande beskrivning: vid en eventuell etablering av vindkraftverk ska avståndet från naturreservatets gräns till

vindkraftverket motsvara rekommenderat riskavstånd för iskast. Detta då allmänheten ska kunna vistas i reservatet utan risk för nedfallande is eller andra faror. Vägfrågan beaktas inte i beslutet utan hanteras separat. Tåssåsen sameby har ingen erinran så länge renskötseln inte försvåras. Bildandet av naturreservatet Sönnerr-Flakamyren innebär inte några inskränkningar i samernas rättigheter enligt rennäringslagen. SGU vill att referenser till den geologiska informationen anges mer specifikt. Dessa referenser läggs till i beslutet. Skogsstyrelsen har inget att invända emot förslaget.

Föreskrifter

För att uppnå syftet med naturreservatet beslutar Länssstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 3, 21 och 22 §§ förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m. m. att nedan angivna föreskrifter skall gälla i naturreservatet.

Föreskrifterna i A och C nedan skall inte utgöra inskränkning i samernas rättigheter enligt rennäringslagen. Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder som erfordras för naturreservatets vård och skötsel och som framgår av föreskrifter under B nedan.

Föreskrifterna i A och C nedan skall inte heller utgöra hinder för:

- a) jakt,
- b) underhåll av befintligt jakttorn eller att på samma plats ersätta ett gammalt jakttorn med ett nytt,
- c) att med lättare motordrivet fordon (<400 kg) transportera fällt högvilt,
- d) markägare och innehavare av särskild rätt att använda terrängskoter på väl snötäckt mark i samband med tillsyn och annat nyttjande av marken (inklusive vid uttransport av fällt vilt),
- e) röjning av buskar och mindre träd i syfte att upprätthålla rågångar mellan fastigheter eller upprätthålla befintliga siktgator vid älgpas,
- f) röjning och underhåll av befintliga stigar och vintervägar, fallna träd över stig eller vinterväg får flyttas eller kapas,
- g) underhåll av skogsbilvägar samt
- h) återupptagen skogsbetesdrift eller myrslåtter.

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 5 § i miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Utöver föreskrifter och förbud enligt andra lagar är det förbjudet att inom naturreservatet:

1. uppföra byggnad eller annan anläggning, till exempel vindkraftverk, mast, antenn, luft- eller markledning, bro eller spång,
2. utöka eller förändra befintlig byggnad eller anläggning,
3. sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller liknande,
4. anordna upplag, utföra fyllning eller tippning, spränga, schakta, borra, gräva, markbereda, utföra någon annan typ av markbearbetning eller bedriva täkt av något slag,
5. anlägga väg, uppställningsplats för fordon, eller liknande anläggningar,
6. framföra motordrivet fordon i terräng,
7. dika, rensa dike, kulvertera dike, dämma, eller utföra annan åtgärd som påverkar områdets naturgivna hydrologiska förhållande,
8. utföra skogsvårds- eller skogsskötselåtgärder,
9. fälla eller skada träd och buskar, samt flytta eller upparbeta stående och liggande döda träd eller delar av träd,
10. införa för området främmande växt- eller djurart,
11. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel på land eller i vatten samt
12. placera ut saltstenar i anslutning till källor och fuktig-blöt mark.

Utan länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att

13. uppföra nya jakttorn.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med naturreservatet:

1. Utmärkning av naturreservatets gränser.
2. Uppsättning av informationstavlor i enlighet med fastställd skötselplan. Anordningar utöver de som beskrivits i skötselplanen får utföras efter överenskommelse med fastighetsägaren.

3. Undersökningar av markslag, växt- och djursamhällen och andra naturförhållanden som ett led i uppföljningen av syfte och bevarandemål med naturreservatet. Detta kan exempelvis innebära uppsättning av insektsfällor och insamling av enstaka artexemplar.
4. Biotopvårdande skötselåtgärder som bortröjning av contortatall. Därutöver kan även hydrologisk återställning och röjning av igenväxningsvegetation komma att ske. Skogsbetesdrift eller myrslåtter kan komma att återupptas.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet

Utöver vad som annars gäller i lagar och författningar är det förbjudet att inom naturreservatet:

1. fånga, störa eller skada däggdjur, fåglar, grod- och kräldjur, liksom att skada deras bon och lekplatser eller samla ägg,
2. plocka och samla in arter av olika slag, med undantag av bär och matsvamp,
3. klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo, lya eller gryt än 100 meter,
4. göra åverkan på mark, block, växtlighet, torrträd eller annan död ved,
5. elda, annat än med medhavd ved, samt
6. framföra motordrivet fordon i terräng

Avvägning mot andra intressen

Intresseprövning

Föreskrifterna är anpassade till naturreservatets värden och behovet att tillgodose syftet med skyddet. De är främst avsedda att begränsa skador på mark samt växt- och djurliv. Vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken finner Länsstyrelsen att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Förenlighet med riksintresseområden och översiktsplan

Länsstyrelsen bedömer enligt 5§ förordningen (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden m.m. att beslutet om naturreservat är förenligt med hushållningsbestämmelserna i miljöbalkens 3 och 4 kapitel samt att det är förenligt med för området gällande kommunal översiktsplan.

Skötsel och förvaltning

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen de bevarandemål och riktlinjer som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen. Skötselplanen ska ligga till grund för naturreservatets skötsel och ska vid behov revideras. Förvaltare av reservatet ska vara Länsstyrelsen i Jämtlands län.

Kungörelse

Kungörelsedelgivning skall ske enligt 47 § delgivningslagen. Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken träder ikraft den dag som framgår av kungörandet i länets författningssamling och gäller omedelbart även om de överklagas. Kungörelse införs i Länstidningen och Östersundsposten den 12 juni 2014.

Hur man överklagar

Beslutet kan överklagas hos regeringen, miljödepartementet, se bilaga 4.

Övrig information

Annan lagstiftning

Länsstyrelsen upplyser om att verksamheter som kräver dispens eller tillstånd från någon av föreskrifterna i detta beslut, eller i andra fall, ofta förutsätter prövning enligt annan lagstiftning. Exempel på sådan prövning kan vara dispens från strandskyddsbestämmelser, tillstånd till markavvattning eller annan vattenverksamhet, bygglovstillstånd och dispens från terrängkörningsbestämmelser.

För att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i berört Natura 2000-område krävs tillstånd enligt 7 kap. 28 a § i miljöbalken. Undantag är verksamheter eller åtgärder som är nödvändiga för skötseln och förvaltningen av särskilda bevarandeområden. Länsstyrelsen får lämna tillstånd endast om villkoren i 7 kap. 28 b § miljöbalken är uppfyllda, eller om regeringen har gett sin tillåtelse och villkoren i 7 kap. 29 § miljöbalken är uppfyllda.

Brand

Spontana bränder inom naturreservatets gränser bör släckas.

Beslut i detta ärende har fattats av Susanna Löfgren, länsråd efter föredragning av Elin Agerberg, naturvårdshandläggare. I den slutliga handläggningen deltog även Bengt-Åke Strömqvist, biträdande länsråd och Helena Eriksson, naturvårdsenhetschef.

Susanna Löfgren
Länsråd

Elin Agerberg
Naturvårdshandläggare

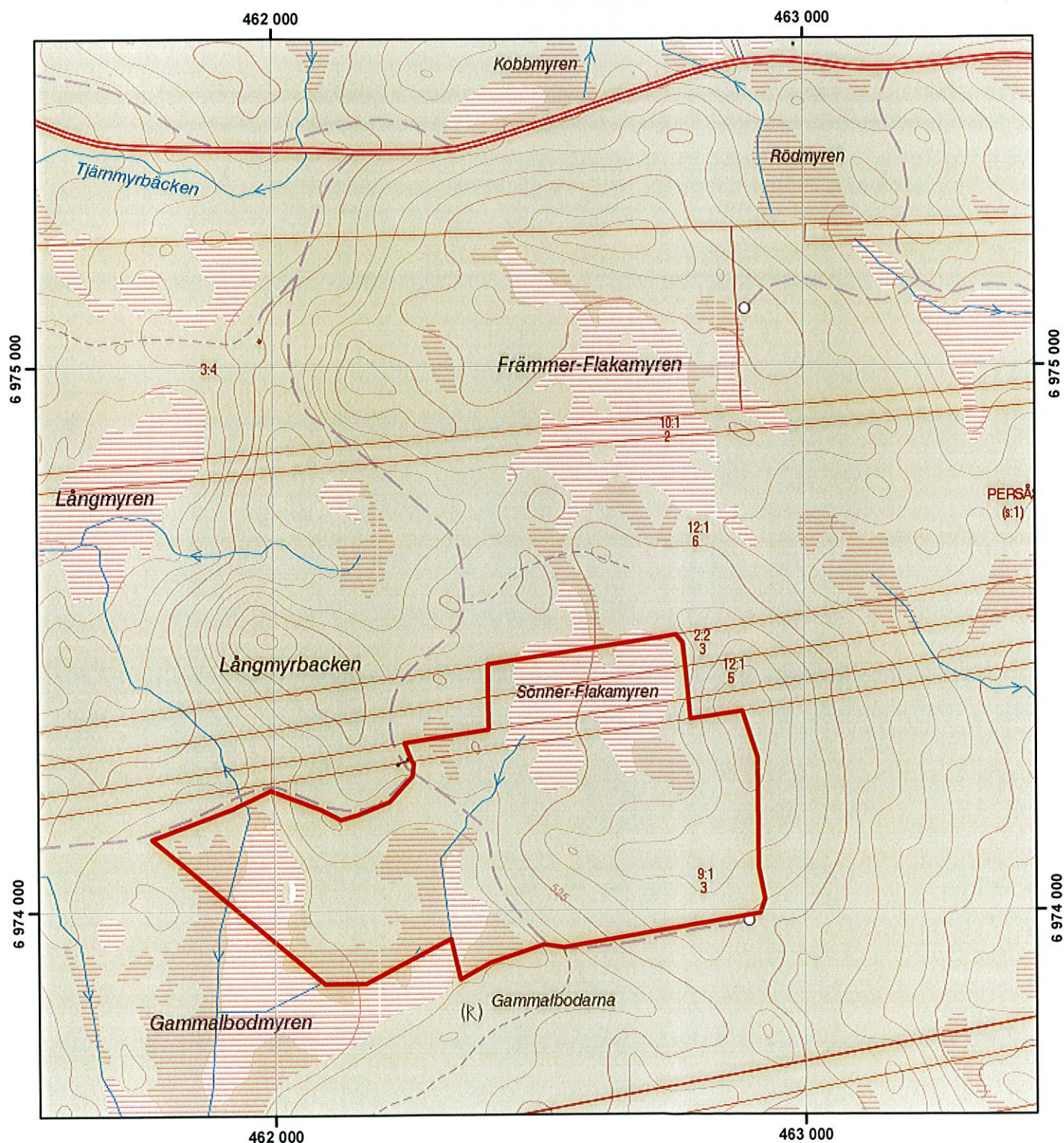
Bilagor

1. Beslutskarta
2. Översiktskarta
3. Skötselplan
- 3a. Karta Skötselområden
- 3b. Karta Natura 2000-naturtyper
4. Hur man överklagar

Naturreservatet Sönner-Flakamyren

Beslutskarta

Teckenförklaring

 Naturreservatets gräns

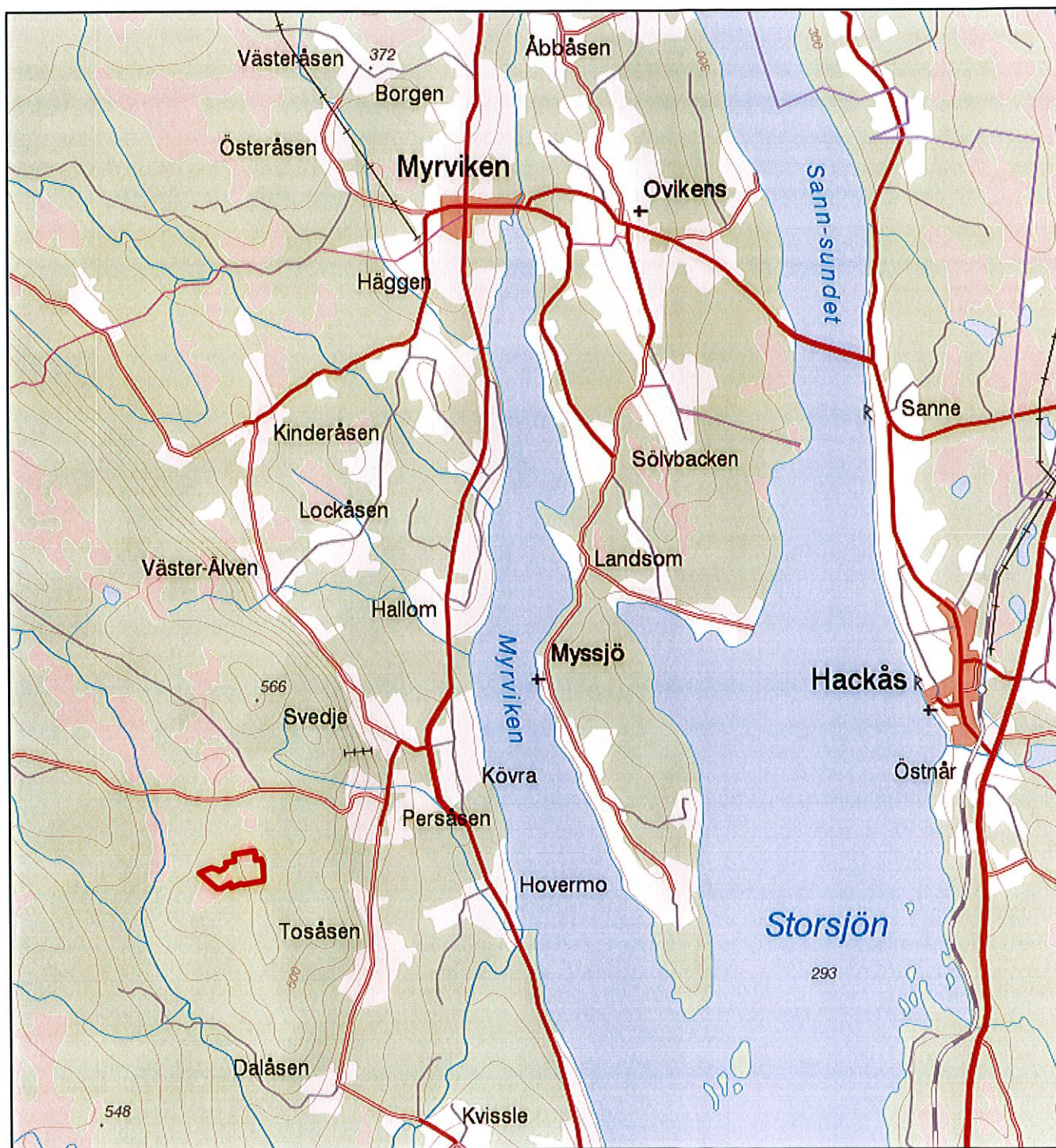
0 125 250 500 m

Skala 1:10 000

Naturreseptatet Söner-Flakamyren Översiktskarta

Teckenförklaring

 Naturreseptatets gräns

0 1 2 4 Kilometer

Skala 1:100 000

Skötselplan för naturreservatet Söner-Flakamyren

Innehållsförteckning

BESKRIVNINGSDDEL	2
Syfte	2
Beskrivning av naturreservatet	2
Administrativa data	2
Ingående naturtyper	2
Områdesbeskrivning	3
Prioriterade bevarandevärden	4
Natura 2000	4
Åtgärdsprogram för hotade arter eller livsmiljöer (ÅGP)	5
PLANDEL	6
Skötsel och förvaltning av naturreservatets natur- och kulturvärden	6
Skötselområde A –Skog-våtmarkskomplex, 42,5 hektar	6
Skötsel och förvaltning av naturreservatets friluftslivsvärden	6
Utmärkning av naturreservatets gräns	7
Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder	7
Övriga uppgifter	7
Uppföljning	7
Tillsyn	8
Finansiering av naturvårdsförvaltningen	8
Källförteckning	8

BESKRIVNINGSDDEL

Syfte

Syftet med naturreservatet är att bevara gammal granskog, öppna mossar och kärr samt omgivande sumpskogar med de växt- och djursamhällen som är karaktäristiska för dessa miljöer i gynnsamt tillstånd.

Värdefulla företeelser och strukturer som särskilt ska beaktas är:

- Intern beståndsdynamik med inhemska trädslag, inklusive kontinuitet av gamla träd och död ved.
- Naturlig hydrologi.

Värdefulla artgrupper som särskilt ska beaktas är:

- Vedlevande svampar, lavar och insekter.

Syftet nås främst genom fri utveckling och genom bortröjning av contortatall. Även igenläggning av diken kan utföras för att uppnå syftet.

Syftet är samtidigt att uppfylla de åtaganden som följer av att området är utpekad att ingå i det europeiska nätverket av skyddade områden, Natura 2000, enligt Art- och habitatdirektivet.

Vidare är syftet att naturreservatet ska vara tillgängligt för naturupplevelser och friluftsliv i ostörd natur, samt ge möjlighet till vetenskaplig forskning.

Beskrivning av naturreservatet

Administrativa data

Naturreservatets namn	Sönner-Flakamyren
Län	Jämtland
Kommun	Berg
Fastigheter	Persåsen 1:2, Persåsen 2:2, Persåsen 9:1, Persåsen 12:1
Markägare	Enskilda markägare
Areal	42,5 hektar
Natura 2000	SE0720432
Förvaltare	Länsstyrelsen i Jämtlands län

Ingående naturtyper

Naturtyper enligt KNAS ¹	Areal (ha)	Naturtyper enligt NNK ²	Areal (ha)
Våtmark	15	Öppna mossar och kärr (7140)	11,8
Sumpskogsimpediment	0,4	Ickenatura-öppen mark (6960)	1,2
Lövsumpskog	0,4	Ickenatura-vattendrag, aj alpint (3999)	0,2

Tallskog	2,3	Taiga (9010)	10,3
Granskog	13,7	Näringsrik granskog (9050)	6,3
Barrblandskog	4,7	Skogsbevuxen myr (9740)	1,1
Barrsumpskog	0,6	Ickenatura-skog (9900)	0,7
Lövblandad barrskog	2,1	Ickenatura-barrskog (9903)	7,9
Triviallövskog	1,9	Ickenatura-på fuktig/blöt mark (9925)	2,9
Hygge / ungskog	0,4		
Impediment	0,5		

¹ Data från "Kontinuerlig naturtypskartering i skyddade områden" (KNAS), Metria.

Uttag från databas 2014-02-07.

² Data från "Natura naturtypskartan (NNK), Naturvårdsverket. Kodnummer för respektive naturtyp anges inom parentes. Uttag från databas 2014-02-07. Registrerade naturtyper och arealer kan förändras allt eftersom kunskapen om området ökar. Kontakta Länsstyrelsen för aktuella uppgifter.

Områdesbeskrivning

Området är beläget väster om Storsjön, cirka 3 kilometer sydväst om Persåsen och cirka 13 kilometer sydväst om Oviken. Området består av Sönner-Flakamyren med kantzoner, ett större barrnaturskogsparti söder om myren, samt nordöstra delen av Gammalbodmyren med angränsande barrnaturskog.

Berggrunden består av offerdalsskiffer och jordarterna är moiga moräner och torv. Cirka 17 hektar utgörs av våtmark- och sumpskogimpediment. Bärri domineras fältskiktet, delvis finns partier med smalbladiga gräs och örtinslag. Spritt i reservatet växer Jungfru Marie nycklar *Dactylorhiza maculata*. I området söder om Sönner-Flakamyren finns ett par stråk av lågörttyp. Här finns även ett visst inslag av högört.

Skogspartiet söder om Sönner-Flakamyren har klassats som nyckelbiotop på grund av höga naturvärden. Den består av cirka 150-årig grannaturskog med inslag av tall *Pinus sylvestris*, glasbjörk *Betula pubescens*, sälg *Salix caprea*, rönn *Sorbus aucuparia* och gråal *Alnus incana*. I anslutning till myren finns inslag av sumpskog samt en del äldre tallar. Där finns även påtagligt inslag av senvuxen gammal gran *Picea abies*. I anslutning till Sönner-Flakamyrens utlopp finns ett grunt gammalt dike. Vissa naturvärden, finns även i områdets västra del som utgörs av nordöstra delen av Gammalbodmyren med anslutande barrnaturskog. Längs myrkanten finns här och var större inslag av tall, varav flera är i 160 – 200-årsåldern. Några diken löper genom Gammalbodmyren. Längs naturreservatets norra och östra gräns växer contortatall.

Död ved förekommer delvis rikligt och rödlistade vedsvampar som harticka *Inonotus leporinus* (NT), rosenticka *Fomitopsis rosea* (NT), rynkskinn *Phlebia centrifuga* (NT) och doftskinn *Cystostereum murraili* (NT) har noterats. Ullticka *Phellinus ferrugineofuscus* (NT) förekommer frekvent på rötbrutna granlågor. I området finns delvis rikligt med hänglavar, exempelvis garnlav *Alectoria sarmentosa* (NT). Lunglav *Lobaria pulmonaria* (NT) förekommer på bland annat rönn.

*Förkortningar för den svenska rödlistans olika hotkategorier enligt
Artdatabanken 2010: NT = nära hotad*

Kulturhistoria och tidigare markanvändning

En skogsbilväg passerar genom området och skogsbilvägar utgör delvis även yttergräns för området. Området är i ringa omfattning påverkat av sentida skogsbruk, men viss plockhuggning/blädning och kolning har förekommit tidigare. En gammal kolbotten har påträffats och en äldre stig/basväg passerar genom området. Strax söder om naturreservatet har det legat en fäbodvall och visst skogsbete har förekommit. Ute på Sönnen-Flakamyren finns även rester av en gammal gårdsgård.

Rennäring

Enligt rennäringslagen har den som är av samisk härkomst eller på annat sätt förvärvat renskötselrätt rätt att enligt denna lag begagna mark och vatten till underhåll för sig och sina renar. Det är Tossåsens sameby som har sitt geografiska område kring Sönnen-Flakamyren. Tossåsens sameby anger området kring Sönnen-Flakamyren som reservbete. Reservbete innebär att området nyttjas vid speciella förhållanden och enligt särskilda avtal (godkännande av markägaren eller myndighetsbeslut).

Friluftsliv

Området används huvudsakligen som jaktmark.

Prioriterade bevarandevärden

- Naturskogsartad barrskog, som utvecklats utan kraftiga störningar, med inhemska trädslag, rikligt av gamla träd och av torrträd och liggande död ved i olika nedbrytningsstadier, samt dess förekomst av vedlevande svampar, lavar och insekter.

Natura 2000

Naturreservatet är utpekad att ingå i det europeiska nätverket av skyddade områden, Natura 2000, enligt Art- och habitatdirektivet (SCI). I tabellerna nedan redovisas de förekommande arter och naturtyper som är registrerade i Natura 2000-nätverket och som Sverige därigenom förbundit sig att bevara inom detta område. Naturtyper och arealer nedan är hämtade från NNK den 7 februari 2014. Registrerade naturtyper och arealer kan förändras allt eftersom kunskapen om området ökar. Kontakta Länsstyrelsen för aktuella uppgifter.

Ingående naturtyper enligt EU:s Art- och habitatdirektiv för Natura 2000.

Kod	Naturtyp	Areal (ha)
7140	Öppna mossar och kärr	11,8
9010	Taiga*	10,3
9050	Näringsrik granskog	6,3
91D0	Skogbevuxen myr*	1,1
	Icke natura vattendrag, ej alpint 3999	0,2

	Icke natura- öppen naturtyp (6960)	1,2
	Icke natura-skog (9900,9903 och 9925)	11,5

* Prioriterad naturtyp enligt EU:s Art- och habitatdirektiv.

Ingående fågelarter enligt EU:s Fågeldirektiv för Natura 2000.

Kod	Art
A108	Tjäder <i>Tetrao urogallus</i>
A236	Spillkråka <i>Dryocopus martius</i>
A409	Orre <i>Tetra tetrix tetrix</i>

Åtgärdsprogram för hotade arter eller livsmiljöer (ÅGP)

Vid förvaltningen av naturreservatet ska särskild hänsyn tas till av Naturvårdsverket fastställda åtgärdsprogram för hotade arter eller livsmiljöer. Inga sådana arter eller livsmiljöer är kända inom naturreservatet, men om Länsstyrelsen får ny kunskap om arter eller naturtyper berörda av ÅGP inom naturreservatet ska prioriterade åtgärder för dessa kunna utföras, under förutsättning att de inte bryter mot naturreservatets syfte.

PLANDEL

Skötsel och förvaltning av naturreservatets natur- och kulturvärden

Skötselområde A –Skog och våtmarkskomplex, Areal 42,5 hektar

Bevarandemål

Skötselområdets skogshabitat ska vara tydligt präglad av intern beståndsdynamik med stor andel gamla träd samt riklig förekomst av torrträd och liggande död ved av olika förmultningsgrad. Inga främmande trädslag får förekomma. Tillkomsten av olika typer av död ved ska ske kontinuerligt och inga brott i kontinuiteten av äldre levande träd ska ske. Det ska finnas rikliga och ej minskande förekomster av för naturtypen typiska arter.

Våtmarkerna ska hysa en naturlig hydrologi och vara fria från körskadior. De ska ha rika och ej minskande förekomster av för naturtyperna typiska arter.

Målarealer för skötselområdets naturtyper (enligt NNK).

Kod	Naturtyp	Areal år 2014 (ha)	Målareal (ha)
	<i>Sjö- och vattendragshabitat</i>		
3260	Mindre vattendrag	0	0,2
3999	Icke natura vattendrag, ej alpint	0,2	0
	<i>Myrhabitat</i>		
7140	Öppna mossar och kärr	11,8	11,8
	<i>Skogshabitat</i>		
9010	Taiga*	10,3	21
9050	Näringsrik granskog	6,3	7,1
91D0	Skogsbevuxen myr*	1,1	1,1
	Icke natura-skog (9900,9903 och 9925)	11,5	0

Skötselåtgärder

- Fri utveckling
- Contortatall tas bort genom röjning som upprepas efter omkring fem år.

Följande ej prioriterade skötselåtgärder ska dock vara möjliga att utföra i skötselområdet om det ur praktiska och biologiska aspekter bedöms som lämpligt:

- Igenläggning av diken samt röjning av igenväxningsvegetation.
- Återupptag av myrslätter och skogsbete.

Skötsel och förvaltning av naturreservatets friluftslivsvärden

Friluftslivet i området är idag inte särskilt utvecklat, men i samband med att det skyddas som naturreservat bedöms dess betydelse för friluftslivet att öka. För att ta sig till reservatet behövs

bil. Du kör från Myrviken väg 321 mot Persåsen. När du tagit avfarten mot Persåsen svänger du vänster i Svedje. Vid Persåsen svänger du sedan höger mot Börtnan. Efter 3,4 km svänger du vänster in på en skogsbilväg som leder dig till reservatet.

Bevarandemål

Det ska finnas god information om naturreservatets natur- och kulturvärden, samt om de bestämmelser som gäller för naturreservatet.

Skötselåtgärder

- Informationstavla för naturreservatet sätts upp enligt bilaga 3a.
- Vid behov utförs underhåll av befintliga friluftslivsanordningar.

Dessutom ska följande ej prioriterade åtgärder vara möjliga att utföra:

- Uppmärkning och röjning av nya och befintliga stigar.
- Anläggning av eld-/rastplats.

Utmärkning av naturreservatets gräns

Naturreservatet skall utmärkas i fält enligt svensk standard och enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselområde	Skötselåtgärder	Prio
Hela naturreservatet	Markering av naturreservatets gränser.	1
A	Fri utveckling	1
A	Röjning av främmande trädslag.	1
Friluftsliv	Uppsättning av en informationstavla.	1

Utöver ovan listade prioriterade skötselåtgärder ska det inom området vara möjligt att:

- Lägga igen diken samt röja igenväxningsvegetation.
- Återuppta skogsbete och myrslätter.
- Märka upp gamla och nya stigar och anlägga eld-/rastplats.

Övriga uppgifter

Uppföljning

En uppföljning av beskrivna bevarandemål ska ske för varje skötselområde för bedömning av områdets bevarandetillstånd. Uppföljningsarbetet anges och utförs av Länsstyrelsen eller av denne enligt skrivna avtal utsedd uppdragstagare. Resultat från kommande uppföljning av bevarandestatusen kan eventuellt påkalla en revidering av skötselplan och målindikatorer.

Målindikatorer för uppföljning av bevarandemålen för naturreservatets skötselområden anges i ett särskilt dokument kallat uppföljningsplan och beslutas om separat.

Tillsyn

Länsstyrelsen ansvarar för fortlöpande tillsyn av att naturreservatets föreskrifter efterlevs.

Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Naturvårdsförvaltningen bekostas av Naturvårdsveket genom skötselanslag för biotopvårdande åtgärder, utmärkning av reservatets gränser, områdestillsyn samt löpande underhåll.

Källförteckning

Tryckta källor

- Bergs kommun 1991. Översiktsplan för Bergs kommun.
Bergs kommun 2011. Vindkraft i Bergs kommun. Tillägg till Översiktsplan.
Lundqvist, J. Sveriges Geologiska undersökning 1969. Jordartskarta över Jämtlands län.
Lundqvist, J, 1969: Jordartskarta över Jämtlands län, skala 1:200 000. Sveriges geologiska undersökning, serie nr: Ca 45
Lundqvist T, 1984: Karta över berggrunden i Jämtlands län utom förevarande Fjällsjö k:n, skala 1:200 000. Sveriges geologiska undersökning, serie nr Ba 31
Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen 2005. Nationell strategi för formellt skydd skog.
Skogsstyrelsen 2000. Signalarter. Indikatorer på skyddsvärd skog. Flora över kryptogamer.

Källor på internet

- Artdatabanken och Naturvårdsverket. Artportalen. www.artportalen.se.
Lantmäteriet. Historiska kartor. <http://historiskakartor.lantmateriet.se>.
Länsstyrelsen i Jämtlands län. Bevarandeplan för Natura 2000-området Sönnen-Flakamyren www.lansstyrelsen.se/jamtland/Sv/djur-och-natur/skyddad-natur/natura-2000/Pages/bevarandeplaner.aspx.
Naturvårdsverket. Vägledningar för svenska naturtyper i habitatdirektivets bilaga 1. http://www.naturvardsverket.se/upload/stod-i-miljoarbetet/vagledning/natura-2000/naturtyper/myrar/vl_7140_oppnamossarochkarr.pdf
Riksantikvarieämbetet. Fornminnesregistret. Fornsök www.raa.se/cms/fornsok/start.html.
Sametinget. Underlag för planer. www.sametinget.se/8382 Kartor över Riksintresse, strategiska platser och årstidsland för Tåssåsen sameby.
Skogsstyrelsen. Nyckelbiotoper och objekt med naturvärden. ObjektID 2943578. Skogens källa www.skogsstyrelsen.se/Aga-och-bruka/Skogsbruk/Karttjanster/Skogens-Kalla.
Sveriges lantbruksuniversitet (SLU). Röddlistade arter i Sverige. www.artfakta.se.

Ej tryckta källor

- Berggrundsdata över Jämtlands län, hämtad från SGUs berggrundsdata 2014-01-01. © Sveriges geologiska undersökning (SGU)

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Jordartsdata över Jämtlands län, hämtad från SGUs jorddatabas 2014-01-01. © Sveriges geologiska undersökning (SGU)

Länsstyrelsen i Jämtlands län. Länsstyrelsens artdatabas.

Länsstyrelsen i Jämtlands län. Länsstyrelsen naturvärdesinventeringar.

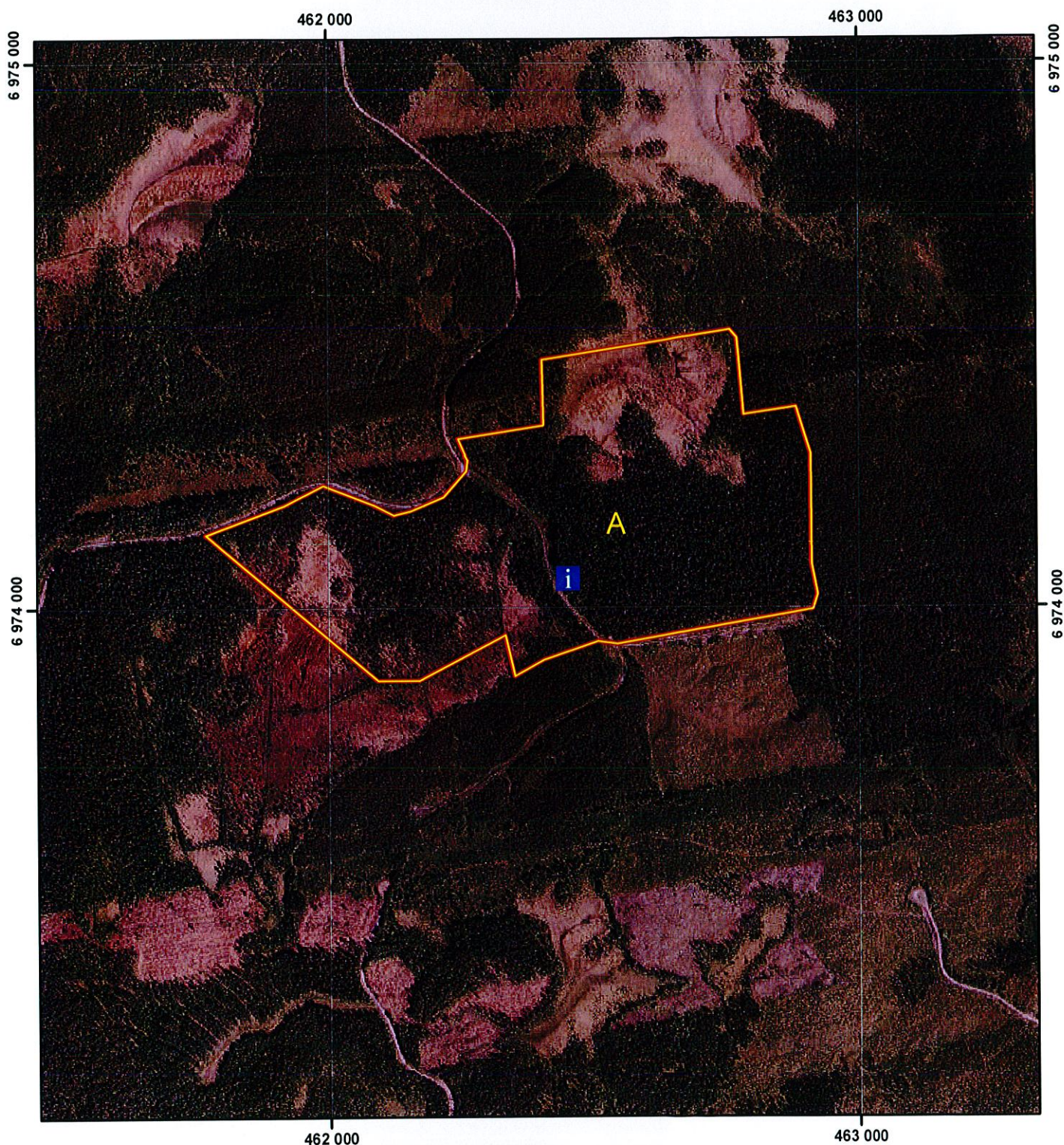
Naturvårdsverket. Data från "Natura 2000 - naturtyper" (NNK). Uttag från databas 2014-02-07

Foto: Carl-Johan Wikström. Länsstyrelsen Jämtlands län

Naturreservatet Sönner-Flakamyren

Skötselplankarta

Teckenförklaring

- Naturreservatets gräns
- Skötselområde A
- Information

0 125 250 500 m

Skala 1:10 000

Utskrift NNK Punkt

Utskrift NNK Linje

3999 Icke-natura vattendrag, ej alpin

Utskrift NNK Yta

6960 - Öppen icke-natura

naturtyp

7140 - Öppna mossar och kärr

9010 - Taiga

9050 - Näringsrik granskog

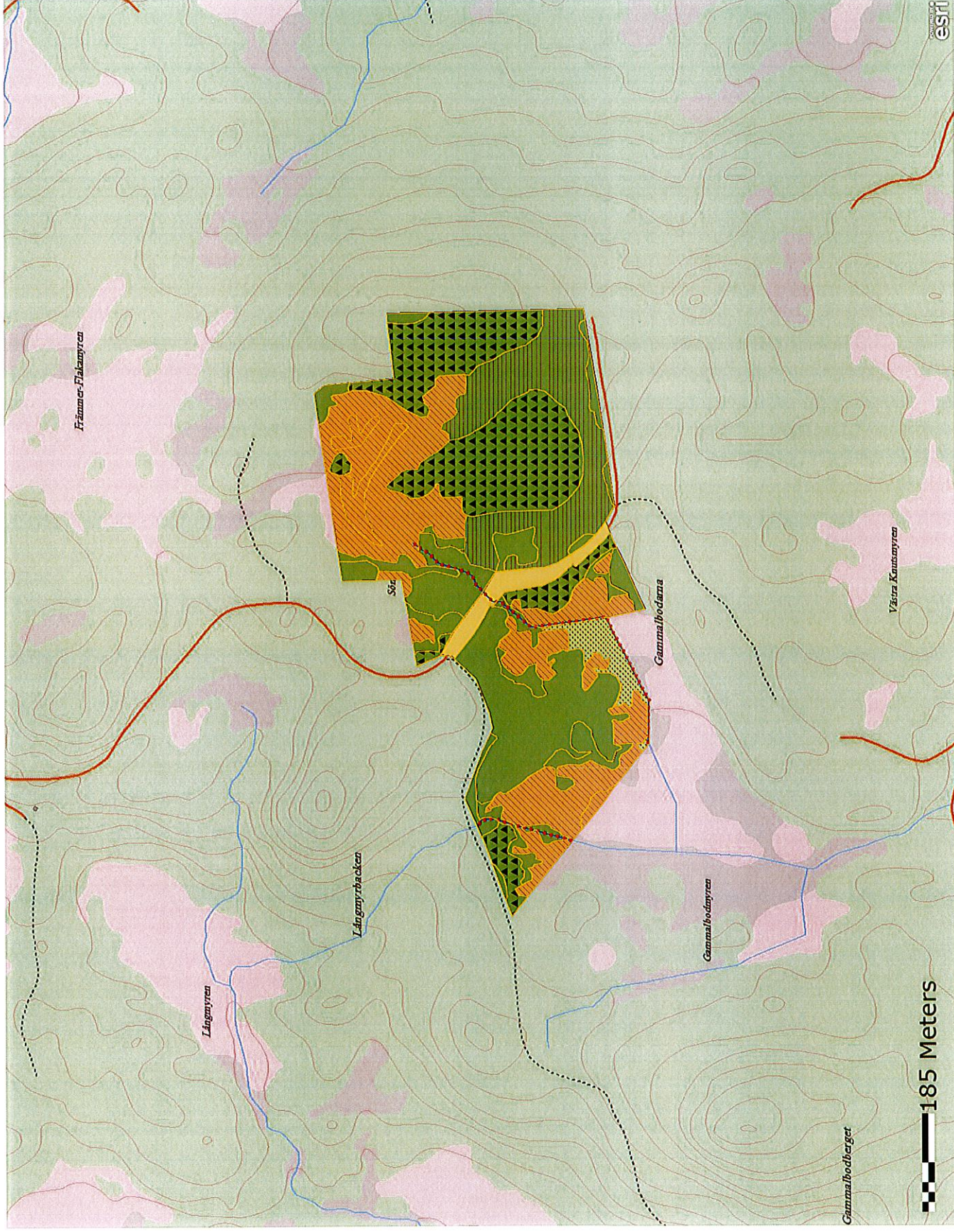
9740 - Skogbevuxen myr

9900 - Icke-natura skog

9903 - Icke-natura skog, barrskog

9925 - Icke-natura skog på

fuktig/blöt mark

Bilaga 4.

F2

HUR MAN ÖVERKLAGAR TILL REGERINGEN,

_____ miljö departementet

Om Ni är missnöjd med länsstyrelsens beslut kan Ni överklaga hos regeringen.

Det gör Ni genom att i brev

- tala om vilket beslut Ni överklagar, t.ex. genom att ange ärendets diarienummer
- redogöra för dels varför Ni anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt, dels hur Ni anser att beslutet skall ändras.

Ni skall underteckna brevet, förtydliga namnteckningen och uppge adress och telefonnummer.

Om Ni har handlingar eller annat som Ni vill åberopa till stöd för Er ståndpunkt så bör Ni skicka med det.

Överklagandet skall lämnas/skickas till länsstyrelsen, se adress nedan. Om inte länsstyrelsen ändrar sitt beslut kommer överklagandet och handlingarna i ärendet att skickas till regeringen.

Länsstyrelsen måste ha fått Ert överklagande inom tre veckor från den dag meddelande om beslutet var infört i ortstidning. I annat fall kan Ert överklagande inte prövas.

Om Ni behöver veta mer om hur Ni skall gå till väga, så kan Ni vända Er till länsstyrelsen, telefonnummer 010-225 30 00

Länsstyrelsens postadress:

Länsstyrelsen i Jämtlands län
831 86 Östersund